

2102204 Electrical Engineering Mathematics I

ตอน 2

ตึก 3 ห้อง 304

นานะ ศรียุทธศักดิ์

ห้อง 508 ตึกภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ชั้น

ตำรา

คณิตศาสตร์วิศวกรรมไฟฟ้า ดร.มงคล เดชนครินทร์
สำนักพิมพ์จุฬาฯ

การวัดผลการเรียน

การบ้าน ทดสอบ

10 %

สอบกลางภาค

45 %

สอบปลายภาค

45 %

2102204 Electrical Engineering Mathematics I

เนื้อหา

- บทที่ 1-4 สมการเชิงอนุพันธ์ธรรมดากลับ 1 และกลับสูงกว่า 1
- บทที่ 5-6 ผลเฉลยแบบอนุกรมสำหรับสมการเชิงอนุพันธ์ธรรมดากลับ(สามัญ)
- บทที่ 12-14 สมการเชิงอนุพันธ์ย่อย
- บทที่ 15 ปัญหาขอบเขต
- บทที่ 22 พังก์ชันของตัวแปรเชิงซ้อน พังก์ชันวิเคราะห์
  - การอินติเกรตในระนาบเชิงซ้อน อนุกรมเทาเลอร์ อนุกรมโอลองต์
  - ทฤษฎีบทเรซิດิวและการประยุกต์ การส่งคงรูป(คงแบบ)

สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ (ordinary differential equation :ODE)

$$\frac{dy}{dx} = f(x) \quad , \quad y' = f(x)$$

x : ตัวแปรต้น (independent variable)

y : ตัวแปรตาม (dependent variable)

$\frac{dy}{dx}, y'$: อนุพันธ์ของ y เทียบกับ x

สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ^{ที่} (ordinary differential equation :ODE)

ODE	Linear ODE	Nonlinear ODE
	สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ ^{เชิงเส้น}	สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ ^{ไม่เชิงเส้น}
ตัวแปรตาม(y)	ฟังก์ชันเชิงเส้น	ฟังก์ชัน ^{ไม่} เชิงเส้น
อนุพันธ์ของตัวแปรตาม (y' , y'' , ...)	ฟังก์ชันเชิงเส้น	ฟังก์ชัน ^{ไม่} เชิงเส้น
	<u>ไม่มี</u> ผลคูณระหว่าง y และ y' , y'' , ...	<u>มี</u> ผลคูณระหว่าง y และ y' , y'' , ...
Note: ไม่สนใจว่า X จะเป็นอย่างไร	$y''+5xy'+4y=0$ $y''+5xy'+4y=\cos(x)$	$y''+5yy'+4y=\cos(x)$ $y''+ 5xy'+\cos(y)=0$

สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ

(ordinary differential equation :ODE)

ODE	Homogeneous ODE : เอกพันธ์	Nonhomogeneous ODE : ไม่เอกพันธ์
Note1: สนใจว่า X จะเป็น อิสระจาก $y, y', ..$ หรือไม่	X หรือ $f(x)$ <u>อยู่ติดกับ</u> $y, y', ..$ เสมอ	มีพจน์ X หรือ $f(x)$ ที่ <u>ไม่อยู่ติดกับ</u> $y, y', ..$
Note2: ต้องจัดรูปให้ $y,$ $y'..$ ไม่มีกำลังเป็นลบ		
	$y'' + 5xy' + 4y = 0$ $y'' + 5xy' + \cos(y) = 0$	$y'' + 5xy' + 4y = \cos(x)$

สมการเชิงอนุพันธ์สามัญ

(ordinary differential equation :ODE)

	อันดับ(order) ของสมการ ODE	ระดับขั้น(degree) ของสมการ ODE
	=อันดับสูงสุดของ อนุพันธ์	=เลขชี้กำลังสูงสุดของ อนุพันธ์อันดับสูงสุด
$y''+5xy'+4y=\cos(x)$	2	1
$y'''+5x(y'')^2+4xy'+4y=0$	3	1
$(y''')^2+ 5xy''+4xy'+4y^3=0$	3	2

ผลเฉลยของสมการเชิงอนุพันธ์

รูปแบบ	ลักษณะของผลเฉลย	Ex:
ผลเฉลยทั่วไป (general soln.)	ติดค่าคงตัวไม่เจาะจง อย่างน้อย 1 ตัว	$y'' - y = 0$ $y = Ae^x, y = Be^{-x}$
ผลเฉลยเฉพาะ (particular soln.)	ผลเฉลยทั่วไปที่แทนค่าคง ตัวไม่เจาะจงด้วยตัวเลข	$y'' - y = 0$ $y = 2e^x, y = 3e^{-x}$
ผลเฉลยบริบูรณ์ (complete soln.)	ผลเฉลยทั่วไปที่ ประกอบด้วยผลเฉลย ย่อยๆ ที่เป็นอิสระเชิงเส้น	$y'' - y = 0$ $y = Ae^x + Be^{-x}$
ผลเฉลยเอกฐาน (singular soln.)	ไม่อาจหาได้จากผลเฉลย ทั่วไปของสมการเชิง อนุพันธ์	$(y')^2 - xy' + y = 0$ $y = cx - c^2 : \text{gen. soln.}$ $y = x^2/4 : \text{singular}$

สมการเชิงอนุพันธ์สามัญอันดับที่ 1 (1st order ODE)

1 st ODE	Form
1. ตัวแปรแยกกันได้ (variables separable form)	$f(x)dx = g(y)dy$
2. เอกพันธ์ (homogeneous form)	$M(x, y)dx = N(x, y)dy$
3. แม่นตรง (exact form)	$M(x, y)dx + N(x, y)dy = 0, \frac{\partial M}{\partial y} = \frac{\partial N}{\partial x}$
4. เชิงเส้น (linear form)	$\frac{dy}{dx} + P(x)y = Q(x)$

1st ODE แบบตัวแปรแยกกันได้ (variables separable form)

I :

$$f(x)dx = g(y)dy$$

II :

$$p(x)Q(y)dx = P(x)q(y)dy$$

$$\frac{p(x)}{P(x)}dx = \frac{q(y)}{Q(y)}dy$$

III :

$$\frac{dy}{dx} = M(x)N(y)$$

$$M(x)dx = \frac{1}{N(y)}dy$$

1st ODE แบบตัวแปรแยกกันได้ (variables separable form)

$$I : f(x)dx = g(y)dy \Rightarrow \int f(x)dx = \int g(y)dy + C$$

$$Ex(2-1) : Solve \quad xydx + dy = x^2dy + xdx$$

$$So \ln : (1-x^2)dy = x(1-y)dx \Rightarrow \frac{1}{(1-y)}dy = \frac{x}{(1-x^2)}dx$$

$$\int \frac{1}{(1-y)}dy = \int \frac{x}{(1-x^2)}dx \Rightarrow -\ln(|1-y|) = -\frac{1}{2}\ln(|1-x^2|) + C_1$$

$$\ln \left[\frac{(1-y)^2}{(1-x^2)} \right] = -2C_1 = C \Rightarrow \left[\frac{(1-y)^2}{(1-x^2)} \right] = e^C$$

$$\frac{(1-y)^2}{(1-x^2)} = \pm e^C = k \Rightarrow y = 1 \mp [k(1-x^2)]^{1/2}$$

1st ODE ແບນເອກພັນ້ນ (homogeneous form)

Condition:

$$M(x, y)dx = N(x, y)dy$$

1. $M(x, y), N(x, y)$: homogeneous function
2. $M(x, y), N(x, y)$: same degree

Homogeneous $F(x, y)$
function

$$\lambda > 0 : x \rightarrow \lambda x , y \rightarrow \lambda y$$

$$F(x, y) \Rightarrow \lambda^n F(x, y)$$

n : degree

1st ODE แบบเอกพันธ์ (homogeneous form)

$$M(x, y)dx = N(x, y)dy$$

$M(x, y), N(x, y)$: homogeneous function

$$M(\lambda x, \lambda y) = \lambda^n M(x, y) \quad \text{and} \quad N(\lambda x, \lambda y) = \lambda^n N(x, y)$$

$$M(x, y)/N(x, y) = M(\lambda x, \lambda y)/N(\lambda x, \lambda y)$$

$$\text{while } x > 0, \quad \lambda = 1/x$$

$$\text{while } x < 0, \quad \lambda = -1/x$$

$$M(x, y)/N(x, y) = M\left(1, \frac{y}{x}\right)/N\left(1, \frac{y}{x}\right) \quad : (x > 0)$$

$$= M\left(-1, \frac{-y}{x}\right)/N\left(-1, \frac{-y}{x}\right) \quad : (x < 0)$$

$$\frac{dy}{dx} = R\left(\frac{y}{x}\right)$$

Note: $M(x, y), N(x, y)$ ที่มี ค่าคงที่ในฟังก์ชัน จะไม่เป็นฟังก์ชันเอกพันธ์ Ex: $M(x, y) = (4xy + 5)$

1st ODE แบบเอกพันธ์ (homogeneous form)

$$M(x, y)dx = N(x, y)dy \Rightarrow \frac{dy}{dx} = \frac{M(x, y)}{N(x, y)} = R\left(\frac{y}{x}\right)$$

$$\text{if } y = ux \Rightarrow \frac{y}{x} = u, \quad R\left(\frac{y}{x}\right) = R(u), \quad \frac{dy}{dx} = u + x \frac{du}{dx}$$

$$\therefore R(u) = u + x \frac{du}{dx} \Rightarrow R(u) - u = x \frac{du}{dx}$$

(1) : if $\{R(u) \neq u\}$ then $\frac{1}{R(u) - u} du = \frac{1}{x} dx \Rightarrow$ variables separable form

(2) : if $\{R(u) = u = \frac{y}{x}\}$ then $\frac{dy}{dx} = \frac{y}{x} \Rightarrow \frac{dy}{y} = \frac{dx}{x} \Rightarrow$ variables separable form

1st ODE ແນວເອກພັນື້ (homogeneous form)

Ex(2-3): Solve $(x^2 + 2y^2)dx = 2xydy$

Solution: $(x^2 + 2y^2)$ and $2xy$ are 2nd degree homogeneous functions.

A1: set $y = ux \Rightarrow dy = udx + xdu$

$$\Rightarrow x^2(1 + 2u^2)dx = 2x^2u(udx + xdu) \Rightarrow (1 + 2u^2)dx = 2u(udx + xdu)$$

$$\Rightarrow dx = 2uxdu \Rightarrow 2udu = (1/x)dx \Rightarrow \int \Rightarrow u^2 = \ln|x| + C$$

$$\Rightarrow (y/x)^2 = \ln|x| + C \Rightarrow y = \pm x[\ln|x| + C]^{1/2} \quad \#\#$$

A2: set $x = vy \Rightarrow dx = vdy + ydv$

$$\Rightarrow y^2(v^2 + 2)(vdy + ydv) = 2vy^2dy \Rightarrow v^3dy + 2vdy + v^2ydv + 2ydv = 2vdy$$

$$\Rightarrow v^2ydv + 2ydv = -v^3dy \Rightarrow (\frac{1}{v} + \frac{2}{v^3})dv = -\frac{1}{y}dy$$

$$\int \Rightarrow \ln|v| - \frac{1}{v^2} = -\ln|y| + C_1 \Rightarrow \ln|x| - \ln|y| - \left(\frac{y}{x}\right)^2 = -\ln|y| + C_1$$

$$\Rightarrow (y/x)^2 = \ln|x| - C_1 \Rightarrow y = \pm x[\ln|x| - C_1]^{1/2} \quad \#\#$$

1st ODE แบบแม่นตรง (exact form)

$$M(x, y)dx + N(x, y)dy = 0 \quad , \quad \frac{\partial M}{\partial y} = \frac{\partial N}{\partial x}$$

$$\exists f(x, y): \quad M(x, y) = \frac{\partial f(x, y)}{\partial x} \quad \text{and} \quad N(x, y) = \frac{\partial f(x, y)}{\partial y}$$

$$\Rightarrow \therefore \quad \frac{\partial f(x, y)}{\partial x} dx + \frac{\partial f(x, y)}{\partial y} dy = 0 \quad \Rightarrow \quad df = 0 \quad \Rightarrow \int \Rightarrow f \quad \#\#$$

$$Ex(2-4): Solve \quad (-4x + 3y + 1)dx + (3x + 2y - 2)dy = 0$$

Solution: $(-4x + 3y + 1)$ and $(3x + 2y - 2)$ are not homogeneous.

$$\because (-4\lambda x + 3\lambda y + 1) \neq \lambda(-4x + 3y + 1) \quad \text{and} \quad (3\lambda x + 2\lambda y - 2) \neq (3x + 2y - 2)$$

$$\text{but} \quad \frac{\partial(-4x + 3y + 1)}{\partial y} = 3 \quad \text{and} \quad \frac{\partial(3x + 2y - 2)}{\partial x} = 3 \quad \Leftrightarrow \quad \frac{\partial M}{\partial y} = \frac{\partial N}{\partial x}$$

$$\Rightarrow \therefore (dx - 4x dx) + (3y dx + 3x dy) + (2y dy - 2dy) = 0$$

$$\Rightarrow d(x - 2x^2) + 3d(xy) + d(y^2 - 2y) = 0$$

$$\Rightarrow \int \Rightarrow (x - 2x^2) + 3(xy) + (y^2 - 2y) = C$$

$$\Rightarrow y^2 + (3x - 2)y + (x - 2x^2 - C) = 0 \quad \Rightarrow \quad y = \dots \#\#$$

1st ODE แบบแม่นตรง (exact form)

Ex(2-5): Solve $xdx - (x^2 + y^2 - y)dy = 0$

Solution: $\frac{\partial M}{\partial y} = \frac{\partial(x)}{\partial y} = 0 \neq \frac{\partial N}{\partial x} = \frac{\partial -(x^2 + y^2 - y)}{\partial x} = -2x \Rightarrow \therefore \text{not in exact form.}$

but $xdx + ydy = \frac{1}{2}d(x^2 + y^2) \Leftrightarrow \text{exact differential form of } \frac{1}{2}(x^2 + y^2).$

use $\frac{1}{(x^2 + y^2)}$ which is a function of $(x^2 + y^2)$ as integrating factor.

$$\Rightarrow \text{multiply } \frac{1}{(x^2 + y^2)} \Rightarrow \frac{x}{x^2 + y^2}dx - \left(1 - \frac{y}{x^2 + y^2}\right)dy = 0$$

$$\text{Now } \frac{\partial M}{\partial y} = \frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{x}{x^2 + y^2} \right) = \frac{-x(2y)}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{\partial N}{\partial x} = \frac{\partial}{\partial x} \left(1 - \frac{y}{x^2 + y^2} \right) = -\frac{y(2x)}{(x^2 + y^2)^2} \Leftrightarrow \text{exact form}$$

$$\Rightarrow \frac{xdx + ydy}{x^2 + y^2} - dy = 0 \Rightarrow \frac{1}{2} \frac{d(x^2 + y^2)}{(x^2 + y^2)} - dy = 0$$

$$\Rightarrow d\left[\left(\frac{1}{2}\right)\ln(x^2 + y^2) - y\right] = 0 \Rightarrow \int \left(\frac{1}{2}\right)\ln(x^2 + y^2) - y = C \Rightarrow y = \dots \# \#$$

1st ODE แบบแม่นตรง (exact form)

Ex(2-6): Solve $xdy + (x^3y^2 + y)dx$ using integrating factor.

Solution: 1. $(x), (x^3y^2 + y)$ are not homogeneous function.

2. $\frac{\partial(x)}{\partial x} \neq \frac{\partial(x^3y^2 + y)}{\partial y}$ $\therefore$ not exact form.

reform $\Rightarrow (xdy + ydx) + x^3y^2dx = 0 \Rightarrow d(xy) + x^3y^2dx = 0$

Since $(xdy + ydx)$ is differential form of $d(xy)$

then using $1/(xy)^2$ as integrating factor.

$$\Rightarrow \frac{d(xy)}{(xy)^2} + xdx = 0 \Rightarrow d\left[\frac{-1}{xy} + \frac{1}{2}x^2\right] = 0$$

$$\Rightarrow \int \Rightarrow \frac{-1}{xy} + \frac{1}{2}x^2 = C \Rightarrow y = \dots \quad \#\#$$

1st ODE แบบแม่นตรง (exact form)

Ex(2-7): Solve $xdy - ydx = -(x^2 + 4y^2)dx$

Solution: 1. $(-x^2 - 4y^2 + y), (x)$: nonhomogeneous.

2. $(-x^2 - 4y^2 + y), (x)$: not exact form.

but: $xdy - ydx = x^2 d\left(\frac{y}{x}\right)$ then using $\frac{1}{x^2}$ as integrating factor.

$$\therefore \frac{(xdy - ydx)}{x^2} = -\left(\frac{x^2 + 4y^2}{x^2}\right)dx \Rightarrow d\left(\frac{y}{x}\right) = -\left(1 + 4\left(\frac{y}{x}\right)^2\right)dx$$

$$\Rightarrow \frac{1}{1+4(y/x)^2} d\left(\frac{y}{x}\right) + dx = 0 \Rightarrow d\left[\frac{1}{2} \tan^{-1}\left(\frac{2y}{x}\right) + x\right] = 0$$

$$\int \Rightarrow \frac{1}{2} \tan^{-1}\left(\frac{2y}{x}\right) + x = C \quad ##.$$

1st ODE แบบแม่นตรง (exact form)

Finding integrating factor:

For $M(x, y)dx + N(x, y)dy = 0$

1. if $\frac{\partial M}{\partial y} \neq \frac{\partial N}{\partial x}$ but $\frac{1}{N} \left(\frac{\partial M}{\partial y} - \frac{\partial N}{\partial x} \right) = \mu(x)$

then integrating factor is $\mu(x) = \exp \left[\int \frac{1}{N} \left(\frac{\partial M}{\partial y} - \frac{\partial N}{\partial x} \right) dx \right]$

2. if $\frac{\partial M}{\partial y} \neq \frac{\partial N}{\partial x}$ but $\frac{1}{M} \left(\frac{\partial N}{\partial x} - \frac{\partial M}{\partial y} \right) = \mu(y)$

then integrating factor is $\mu(y) = \exp \left[\int \frac{1}{M} \left(\frac{\partial N}{\partial x} - \frac{\partial M}{\partial y} \right) dx \right]$

1st ODE แบบแม่นตรง (exact form)

Ex(2-8)(2-5)   Solve $xdx - (x^2 + y^2 - y)dy = 0$

Solution: 1. $\frac{\partial M}{\partial y} \neq \frac{\partial N}{\partial x}$ and $\frac{1}{N} \left(\frac{\partial M}{\partial y} - \frac{\partial N}{\partial x} \right) = \frac{1}{-(x^2 + y^2 - y)} (0 - (-2x)) \neq \mu(x)$

then can not use integrating factor $\mu(x) = \exp \left[\int \frac{1}{N} \left(\frac{\partial M}{\partial y} - \frac{\partial N}{\partial x} \right) dx \right]$.

2. $\frac{\partial M}{\partial y} \neq \frac{\partial N}{\partial x}$ but $\frac{1}{M} \left(\frac{\partial N}{\partial x} - \frac{\partial M}{\partial y} \right) = \frac{1}{x} (-2x - 0) = -2 = \mu(y)$

then integrating factor is $\mu(y) = \exp \left[\int \frac{1}{M} \left(\frac{\partial N}{\partial x} - \frac{\partial M}{\partial y} \right) dx \right] = \exp \left[\int -2 dy \right] = e^{-2y}$

$\therefore xdx - (x^2 + y^2 - y)dy = 0 \Rightarrow (xdx + ydy) - (x^2 + y^2)dy = 0$

$\Rightarrow d(\frac{x^2 + y^2}{2}) - (x^2 + y^2)dy = 0 \Rightarrow *e^{-2y} \Rightarrow e^{-2y}d(\frac{x^2 + y^2}{2}) - e^{-2y}(x^2 + y^2)dy = 0$

$\Rightarrow \frac{1}{2}d[e^{-2y}(x^2 + y^2)] = 0 \Rightarrow \int \Rightarrow e^{-2y}(x^2 + y^2) = C$

$\Rightarrow \ln \Rightarrow -2y + \ln(x^2 + y^2) = \ln(C) \Rightarrow \frac{1}{2}\ln(x^2 + y^2) - y = \frac{1}{2}\ln(C) = C_1 \quad \#\#.$

1st ODE แบบเชิงเส้น (linear form)

$$\frac{dy}{dx} + P(x)y = Q(x)$$

using integrating factor $\phi(x) \Rightarrow \phi(x)\frac{dy}{dx} + \phi(x)P(x)y = \phi(x)Q(x)$

select $\phi(x)$ that satisfy

$$\frac{d\phi(x)}{dx} = \phi(x)P(x) \Rightarrow \frac{d\phi(x)}{\phi(x)} = P(x)dx$$

$$\Rightarrow \ln|\phi(x)| = \int P(x)dx + k \Rightarrow \phi(x) = \pm e^k e^{\int P(x)dx} = k' e^{\int P(x)dx}$$

then $\phi(x)\frac{dy}{dx} + \frac{d\phi(x)}{dx}y = \frac{d[\phi(x)y]}{dx} = \phi(x)Q(x)$

$$\Rightarrow d[\phi(x)y] = \phi(x)Q(x)dx \Rightarrow \int \Rightarrow \phi(x)y = \int \phi(x)Q(x)dx + C'$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{\phi(x)} \int \phi(x)Q(x)dx + \frac{C'}{\phi(x)}$$

$$\therefore y = \frac{1}{k' e^{\int P(x)dx}} \int [k' e^{\int P(x)dx}]Q(x)dx + \frac{C'}{k' e^{\int P(x)dx}} = e^{-\int P(x)dx} \int [e^{\int P(x)dx}]Q(x)dx + C e^{-\int P(x)dx}$$

1st ODE แบบเชิงเส้น (linear form)

Ex(2-9): Solve $xy' + y + 4 = 0$, $y=1$ when $x=1$

Solution1: $\Rightarrow y' + (1/x)y = -4/x$, $P(x) = 1/x$, $Q(x) = -4/x$

using integrating factor $\phi(x) = k'e^{\int P(x)dx}$, $\int P(x)dx = \int (1/x)dx = \ln|x| \Rightarrow \therefore e^{\int P(x)dx} = e^{\ln|x|} = x$

since $y = \frac{1}{\phi(x)} \int \phi(x)Q(x)dx + \frac{C}{\phi(x)} = \frac{1}{x} \int [x][-4/x]dx + \frac{C}{x} = (-4) + \frac{C}{x}$ ##.

Solution2: using integrating factor $\phi(x) = e^{\int P(x)dx} = x$

multiply by $\phi(x)[=x]$ $\Rightarrow x \frac{dy}{dx} + y = x \frac{dy}{dx} + y \frac{dx}{dx} = \frac{d(xy)}{dx} = -4$

$\Rightarrow d(xy) = -4dx \Rightarrow \int \Rightarrow xy = -4x + C \Rightarrow y = -4 + \frac{C}{x}$ ##

Solution3: $xy' + y + 4 = 0 \Rightarrow xdy + (y + 4)dx = 0 \Leftrightarrow$ Exact form

$$\because \frac{\partial M}{\partial y} = \frac{\partial(y+4)}{\partial y} = 1 = \frac{\partial N}{\partial x} = \frac{\partial(x)}{\partial x} = 1$$

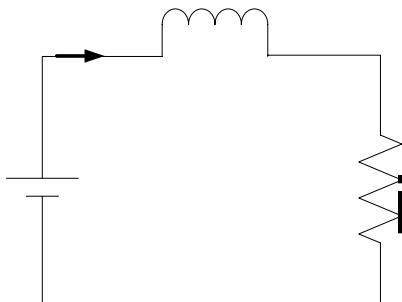
$\therefore$ differential form: $(xdy + ydx) + 4dx = d(xy) + 4dx = d(xy + 4) = 0$

$$\int \Rightarrow xy + 4x = C \Rightarrow y = -4 + \frac{C}{x}$$
 ##.

$$x=1 \Rightarrow y = 1 = -4 + \frac{C}{1} \Rightarrow C=5 \Rightarrow y = -4 + \frac{5}{x}$$
 ##

L

ការប្រមូភកតែទំនាក់ទំនង

Ex(2-10): Find i as function of t . $i=0$ at $t=0$.

Solution: $V_L + V_R = E$, $\nabla L \frac{di}{dt}$, $V_R = Ri$

+

$$\therefore E - L \frac{di}{dt} + Ri = E \Rightarrow \frac{di}{dt} + \frac{R}{L} i = \frac{E}{L} \quad \text{←R} \quad \frac{di}{dt} + P(t)i = Q(t)$$

integrating factor: $\phi(x) = e^{\int P(x)dt} = e^{\int \frac{R}{L} dt} = e^{\left(\frac{R}{L}\right)t}$

$$\text{multiply by } \phi(x) \Rightarrow \frac{di}{dt} * e^{\left(\frac{R}{L}\right)t} + \frac{R}{L} i * e^{\left(\frac{R}{L}\right)t} = \frac{E}{L} * e^{\left(\frac{R}{L}\right)t} \Rightarrow d(i * e^{\left(\frac{R}{L}\right)t}) = \frac{E}{L} * e^{\left(\frac{R}{L}\right)t}$$

$$\int \Rightarrow i * e^{\left(\frac{R}{L}\right)t} = \frac{E}{L} \int e^{\left(\frac{R}{L}\right)t} dt + C = \left(\frac{E}{L} \frac{L}{R}\right) e^{\left(\frac{R}{L}\right)t} + C$$

$$\Rightarrow i = \frac{E}{R} + C e^{-\left(\frac{R}{L}\right)t}, t=0 \rightarrow i=0, \Rightarrow 0 = \frac{E}{R} + C \Rightarrow C = -\frac{E}{R}$$

$$\Rightarrow i = \frac{E}{R} - \frac{E}{R} e^{-\left(\frac{R}{L}\right)t} = \frac{E}{R} (1 - e^{-\left(\frac{R}{L}\right)t}) \quad \#\#.$$

การประยุกต์ทางวิศวกรรมไฟฟ้า

EX: ความชันของเส้นแรงสนามไฟฟ้าจะเป็นผลหารระหว่างส่วนประกอบในแนวแกน y (E_y) กับส่วนประกอบในแนวแกน x (E_x) ถ้า $E = (1/x)ax - (1/y)ay$ จงตั้งและแก้สมการอนุพันธ์

Solution: $E_x = \frac{1}{x}, E_y = -\frac{1}{y}$

$$\therefore \frac{dy}{dx} = \frac{(-1/y)}{(1/x)} = -\frac{x}{y}$$

$$\Rightarrow xdx + ydy = 0$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}d(x^2 + y^2) = 0$$

$$\Rightarrow (x^2 + y^2) = C \quad \# \#$$

Bernoulli equation: $y' + P(x)y = Q(x)y^n$

assume: $z = y^{1-n}$ $\Rightarrow z' = (1-n)y^{-n}y'$

$$y' = \frac{z'}{(1-n)y^{-n}} = \frac{z'y^n}{(1-n)}$$

$\therefore \frac{z'y^n}{(1-n)} + P(x)y = Q(x)y^n$

$$z' + (1-n)P(x)y^{1-n} = (1-n)Q(x)$$
$$z' + (1-n)P(x)z = (1-n)Q(x) \quad \equiv \text{Linear ODE}$$

Ex: $y' + y = x/y$ $\Rightarrow z = y^{(1-(-1))} = y^2 \Rightarrow z' = 2yy'$

$$\Rightarrow \frac{z'}{2y} + y = \frac{x}{y} \Rightarrow z' + 2y^2 = 2x \Rightarrow z' + 2z = 2x$$
$$\phi(x) = e^{\int 2dx} = e^{2x} \Rightarrow z = \frac{1}{\phi(x)} \int \phi(x)Q(x)dx + \frac{C}{\phi(x)}$$

Riccati equation: $y' = P(x)y^2 + Q(x)y + R(x)$

if $y = u(x)$ is a solution then $\dot{u} = P(x)u^2 + Q(x)u + R(x)$

assume: $y = u + \frac{1}{z}$ then $\dot{y} = \dot{u} - \frac{1}{z^2}$

$$\dot{y} = P(x)y^2 + Q(x)y + R(x)$$

$$\therefore \dot{u} - \frac{1}{z^2} = P(x)(u^2 + \frac{2u}{z} + \frac{1}{z^2}) + Q(x)(u + \frac{1}{z}) + R(x)$$

$$= [P(x)u^2 + Q(x)u + R(x)] + \frac{2P(x)u}{z} + \frac{P(x)}{z^2} + \frac{Q(x)}{z}$$

$$-\frac{1}{z^2} = \frac{2P(x)u}{z} + \frac{P(x)}{z^2} + \frac{Q(x)}{z}$$

$$-z = [2P(x)u + Q(x)]z + P(x)$$

$\equiv$ Linear ODE

Ex: $y' = xy^2 + (1-2x)y + x-1$